

STATE ADMINISTRATION

KEY FEATURES AND TYPES OF INTERNATIONAL ORGANISATIONS SHAPING GLOBAL ENERGY SECURITY MODELS THROUGH THE PRISM OF PUBLIC ADMINISTRATION MECHANISMS

КЛЮЧОВІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ВИДИ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ЩО ФОРМУЮТЬ ГЛОБАЛЬНІ МОДЕЛІ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Oleksandr Saliuk-Kravchenko¹

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-498-6-20>

Закономірно буде розпочати з належного аналізу видів та класифікацій міжнародних організацій, що впливають на глобальні моделі енергетичної безпеки і їх базових характеристик.

Але в першу чергу, що стосується актуальності дослідження саме інституціонально-організаційних особливостей видів міжнародних організацій в їхньому процесі стратеготворенні, то дослідники вбачають наступну позицію – вивчення типології міжнародних організацій допомагає визначити тенденції їхнього розвитку та адаптації до змін у світовому політичному, економічному та соціальному середовищі. Це є ключовим для розробки ефективних стратегій співпраці та вирішення актуальних проблем сучасності. Також науковці зазначають, що розуміння та аналіз різновидів міжнародних організацій має велике значення для сучасного світу, де глобальні виклики та завдання вимагають спільних зусиль та координації дій між державами та міжнародними організаціями [1].

Також, зазначимо, що в теоретичному дослідженні впливу стратегування міжнародних організацій в системі глобальної енергетичної безпеки необхідно зазначити комплексний підхід у питанні безпекового забезпечення який дозволяє повною мірою розширити горизонти енергетичної міждержавної взаємодії про що дослідниками

¹ Private Joint-Stock Company "Higher education institution "Interregional Academy of Personnel Management", Ukraine;
State Scientific Institution "Institute of Educational Analytics", Ukraine

значається наступне, що реакція на актуальні сьогоdnішнім подіям виклики вимагає від світової спільноти комплексного підходу щодо формування та імплементації стратегій в енергетиці. Без міжнародного співробітництва шанси забезпечити глобальну енергетичну безпеку та здійснення енергопереходу є мізерними. Світова спільнота повинна усвідомити неможливість забезпечення глобальної енергетичної безпеки та здійснення глобального енергопереходу якщо країни віддадуть пріоритет самозабезпеченню над інтеграцією та торгівлею [2].

Водночас, варто підкреслити адаптивно-динамічну властивість механізму, який варто застосовувати при забезпеченні енергетичних моделей глобальної безпеки, яка забезпечить повною мірою реагування на можливі загрози загальної архітектоники у механізмах взаємодії між міжнародними організаціями та держав-гегемонів. Про зазначене науковці визначають, що оскільки світова спільнота перебуває на шляху до сталого розвитку, забезпечення якого можливо здійснити лише за умов ефективного функціонування світового енергетичного ринку, важливо здійснювати постійний моніторинг та пошук шляхів вирішення проблем світового енергетичного ринку [3].

Є необхідність окреслити, що відповідне дослідження ставить за мету надати основні характеристики та типізувати види міжнародних організацій.

В глобальному розумінні впливу на глобальну енергетичну безпеку моделі міжрегіональні організації можна групувати за масштабом впливу організацій та персоніфікацією основної мети відповідних спільнот. Разом з тим, відповідні групи можна систематизувати наступним чином:

– за масштабом впливу на глобальні (це організаційні структури, які мають світовий ієрархічний рівень впливу на найвищому рівні міжнародної політики взаємодії), міжконтинентальні (організаційні союзи держав, які формують власну політику в межах певних континентах світу та реалізують власні інтереси за принципом відповідної ідентичності) та міжрегіональні (асоціації держав, які діють в межах певного регіонального конклаву і можуть організаційно сполучатися у власних взаємозв'язках починаючи від мінімальної парної партнерської кількості учасників);

– по персоніфікації на спеціалізовані (організаційні міждержавні союзи зі спеціалізованою метою створення, які реалізують певні галузеві міжнародні політики) та універсальні (здебільшого масштабні міжнародні організації, які створені з фундаментальними цілями та політичними функціями та мають міжнародні глобальні візії, що має вплив на галузеві політики учасників організації та на інші держави світу).

Можливо стверджувати, що міжнародні організації, які формують енергетичну політику сучасності є не однорідними за своєю природою створення, але водночас здебільшого формуються з метою захисту та власного розвитку загальних інтересів чи спеціалізовано-енергетичних членів учасників міждержавної спільноти.

Також необхідно зазначити, що в історії еволюції відповідних організаційних утворень, особливо у XX столітті та нерідко в новітній час присутні формування взаємовідносин авторитарного типу функціонування. Коли одна окрема держава-гегемон формує власну міжнародну організацію з учасниками державами сателітами чи через політично-економічні механізми захоплення повної влади в зазначеному організаційному альянсі, що у своїй природі є маскуванням власних одноосібних інтересів держави-гегемона в глобальній енергетичній політиці безпеки чи будь-якій іншій сфері. Зрештою, в теперішній час, міжнародні організації мають значну практику в створених груп впливу, які через інструменти місцевої енергетичної політики лобіюють власні інтереси у державах світу, що тим самим на початках формує енергетичні моделі на мікрорівні енергетичної політики безпеки на глобальному рівні.

В підсумку можливо акцентувати, що міжнародні енергетичні організації в контексті формуванні глобальної енергетичної політики є багатограними організаційними структурами, які впроваджують персональні механізми перетворення та трансформації, збереження власних енергетичних безпечових процесів, які діють на формування полярності політичних інтересів глобальної енергетики на відповідних міждержавних рівнях ієрархічності впливу.

Список використаних джерел:

1. Кібець Д., Головатенко М. Класифікація міжнародних організацій та їх роль в сучасному світі. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 3 (2024). С. 600–604. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2024/06/104.pdf>
2. Рябець Н., Тимків І. Глобальна енергетична безпека: концепт, фактори та шляхи забезпечення. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск 61. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3838>
3. Когут-Ференс О. Модель сучасного світового енергетичного ринку. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2022. Вип. 2 (78). С. 36–42. URL: https://ev.nmu.org.ua/docs/2022/2/EV20222_036-042.pdf